

The background of the image is a repeating pattern of yellow lines forming a series of interconnected, irregular polygons, resembling a honeycomb or a stylized architectural grid. The lines are thick and vibrant yellow, set against a plain white background.

MK
MARJO KAMILA

Palvelumuotoilu opetus- ja kasvatusalalla

PedaBoss

Tredun toimipiste, Tampere
31.1.2018, klo 8-10

Palvelumuotoilun kouluttaja / LY

Rehtori /vapaa sivistystyö
Kuvataiteen opettaja / okl,
kuvataidekoulu, lukio

Innovaatioseteli / palveluntarjoaja

Tutkimustieto / väitös 2012
Työelämän muutosten tarkkailu
Tulevaisuuden tutkimus

PALVELUMUOTOILU

Service Design

Muotoilu

Makia | Bodyguard | Marc O'Polo | Tommy Hilfiger

Muotoilu vs. palvelumuotoilu

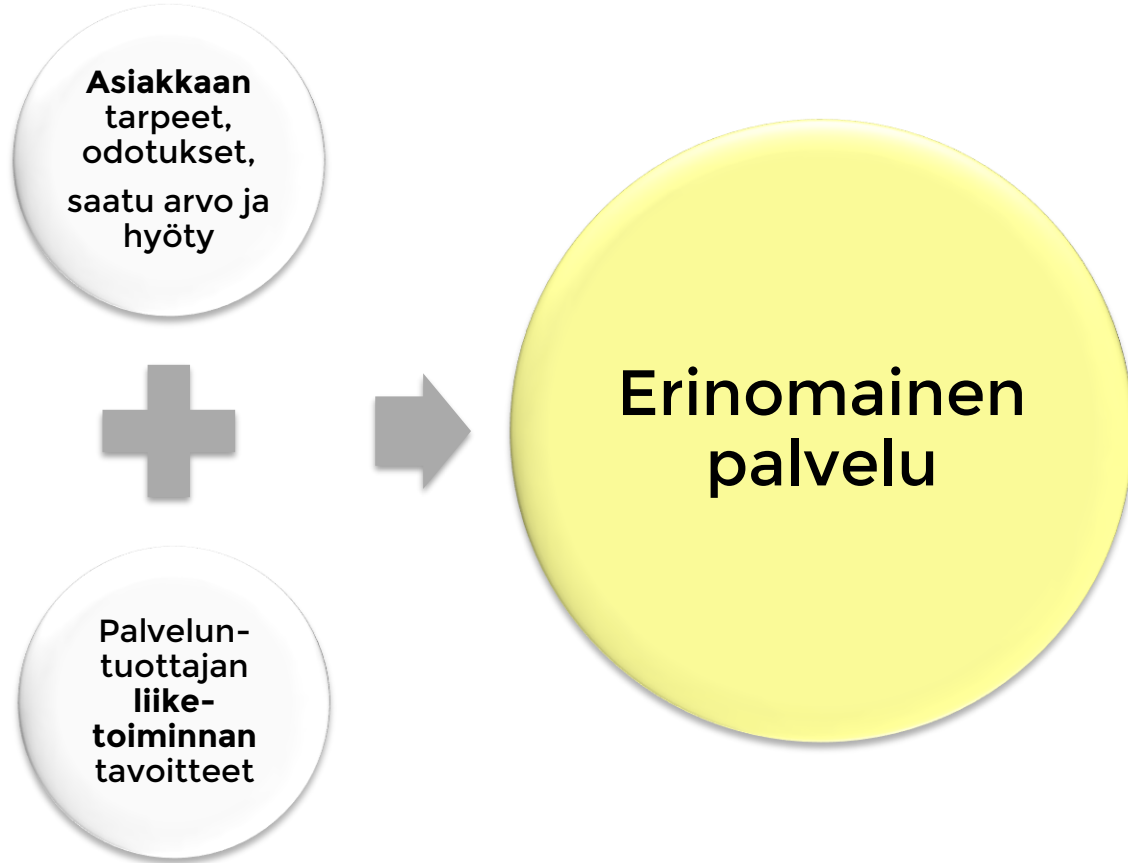
	Prosessi	Lopputulos
Muotoilu	Tuotemuotoilua	Muotoilua, designia
Palvelumuotoilu	Palvelumuotoilua	Palvelu, kokemus

Tapa katsoa koulutyötä useista
näkökulmista.

**Tapa ottaa oikeasti huomioon
oppilaiden mielipiteet.**

Tapa ymmärtää kokonaisuus ja
ympäristö, jossa toimitaan.

Mitä uutta palvelumuotoilusta?

Tämä on jo tuttua:

- Ydinkehikko eli palvelun suunnittelu ja kehittäminen

Mitä tuli lisää:

- **Asiakaslähtöisyys**
- Visuaalisuus
- Prototyypit
- Yhteiskehittäminen

Avoin ja keskusteleva ilmapiiri

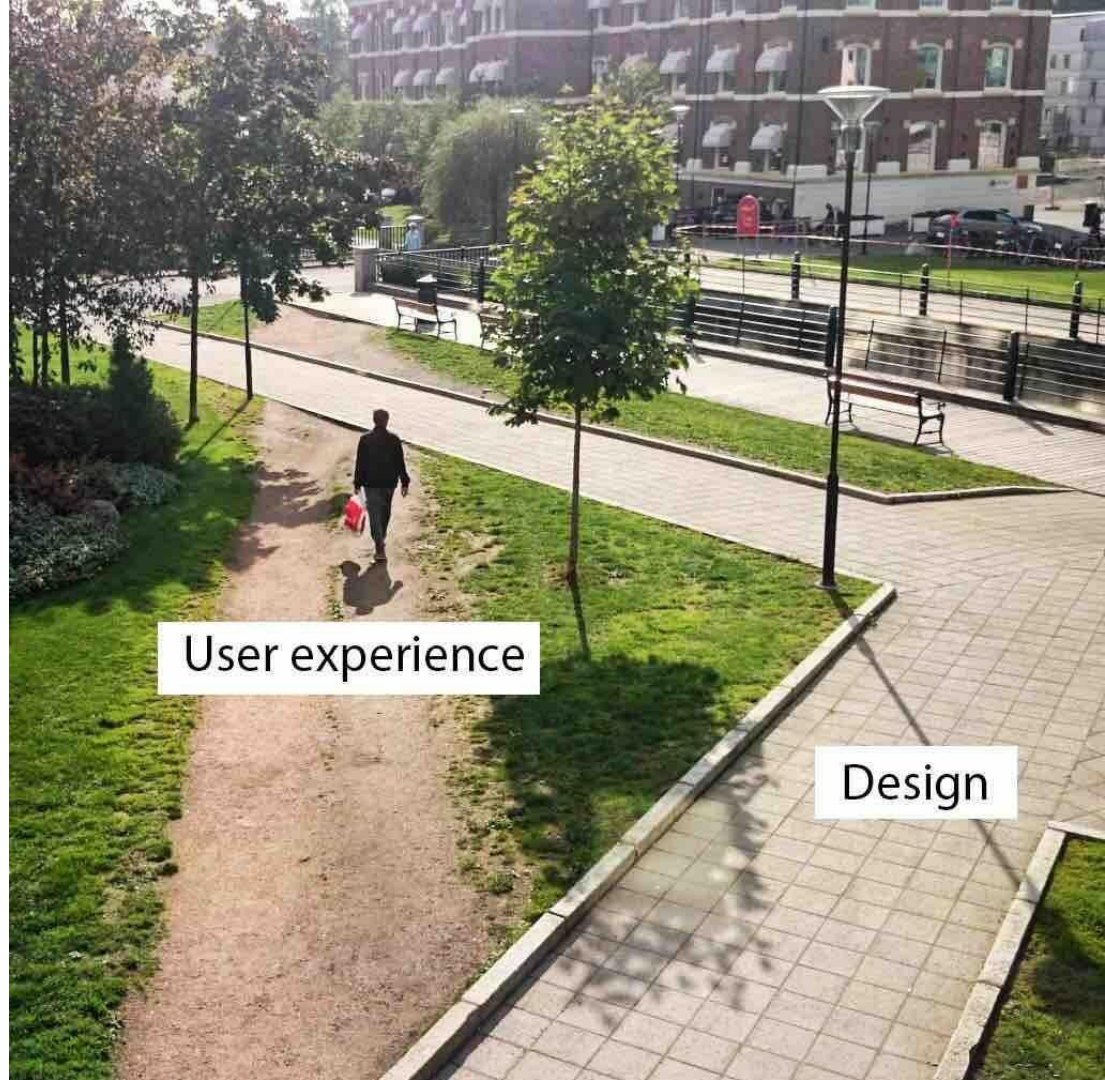
Osallistaminen

Luovat
menetelmät

"Kokeillaan!"

Mitä asiakas oikeasti haluaa ja tarvitsee?

User experience

Design

**Palvelumuotoilu
on
asenne!**

Mitä palvelumuotoilu on koulussa?

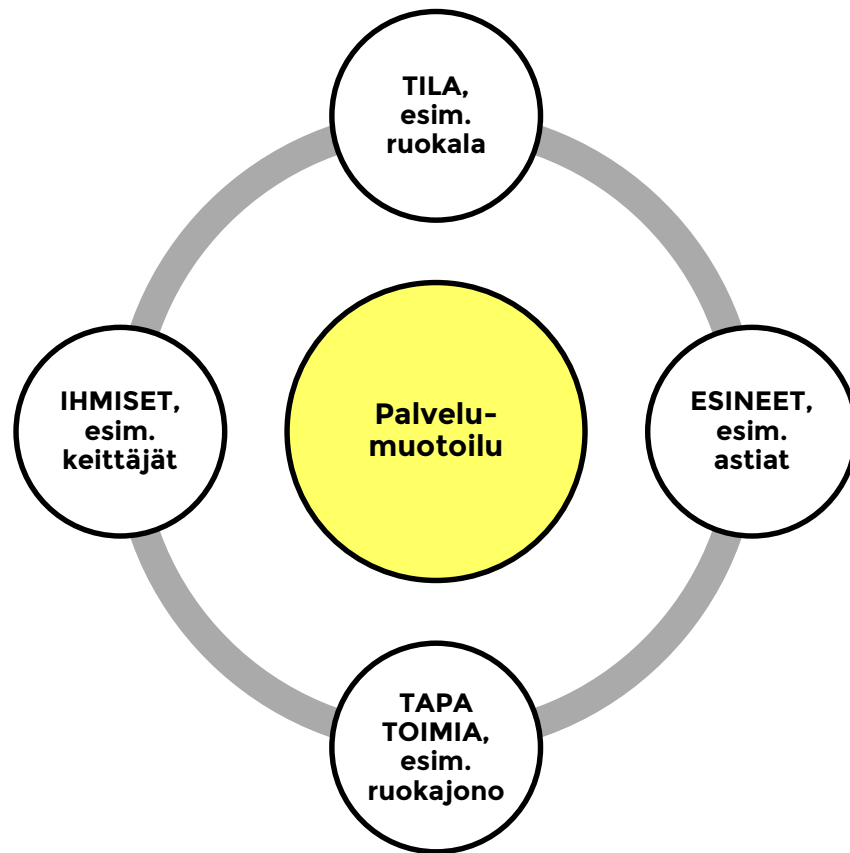
- Palvelumuotoilussa oppilaat siirtyvät käyttäjistä kehittäjien rooliin.
- **Oppilaat pääsevät itse kehittämään koulua ja kouluympäristöä paremmin toimivaksi.**
- Esim. oppilaat keksivät ratkaisuja välituntikiusaamiseen tai maahanmuuttajien sopeuttamiseen.

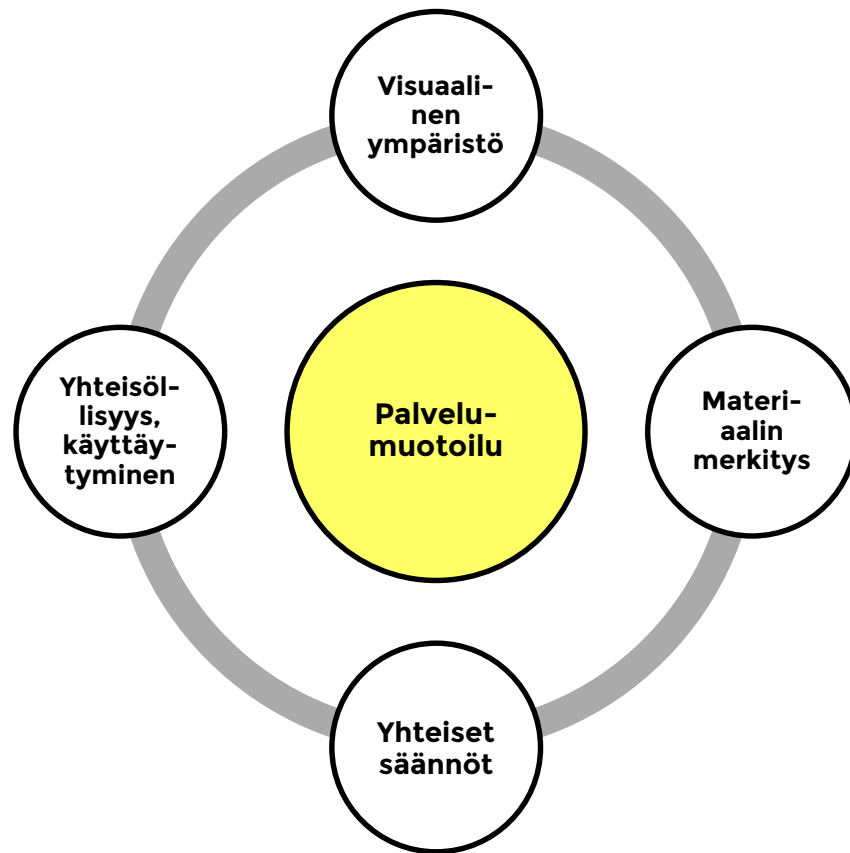
Case: kouluruokailu

- Palvelumuotoilu tarvitsee jonkin kehittämiskohteen / ongelman tai useita parannettavia asioita.
- Esim. kouluruokailu pitäisi saada mukavammaksi. **Otetaan oppilaat mukaan kehittämään.**

Miten kouluruokailua kehitetään?

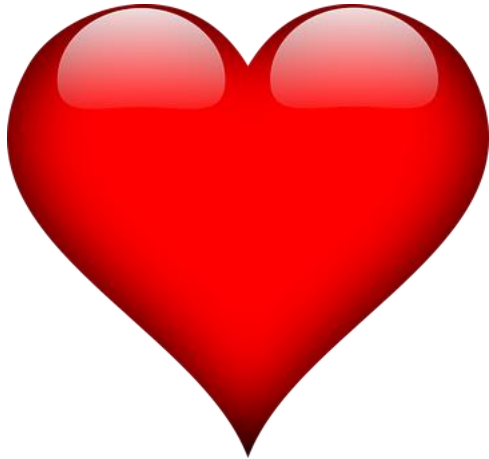

1. Uteliaisuus

- Huomataan asioita.
- Otetaan selvää.
- Tutkitaan aistit avoimena.

2. Empatia

- Suunnitellaan kaikille.
- Eläydytään uteliaasti.
- Tunteet ja tunnelmat mukaan.

Miten siis toimitaan?

- Piirretään nykyisen ruokailutilanteen palvelupolku ja siinä olevat palvelutuokiot.

Menee
jonottamaan
ruokalaan

Ottaa
ruokaa
lautaselle

Etsii
paikan

Kiittää
keittäjää
ruuasta

Menee
ruokaväli-
tunnille

Ottaa
tarjotti-
men

Ottaa
ruokailu-
välineet

Istuu
syömään

Palauttaa
tarjotti-
men

- Mikä nykyisessä palvelupolussa on ongelmana?
  - Mitä halutaan muuttaa / kehittää / parantaa / poistaa / lisätä?

?

Miksi ongelma on syntynyt?

2. miksi?

3. miksi?

4. miksi?

5. miksi?

Joka päivä on ruokajono?

Aterimet ovat loppuneet.

Ruoka on loppunut.

Toiset opiskelijat katsovat, kun etsin paikkaa.

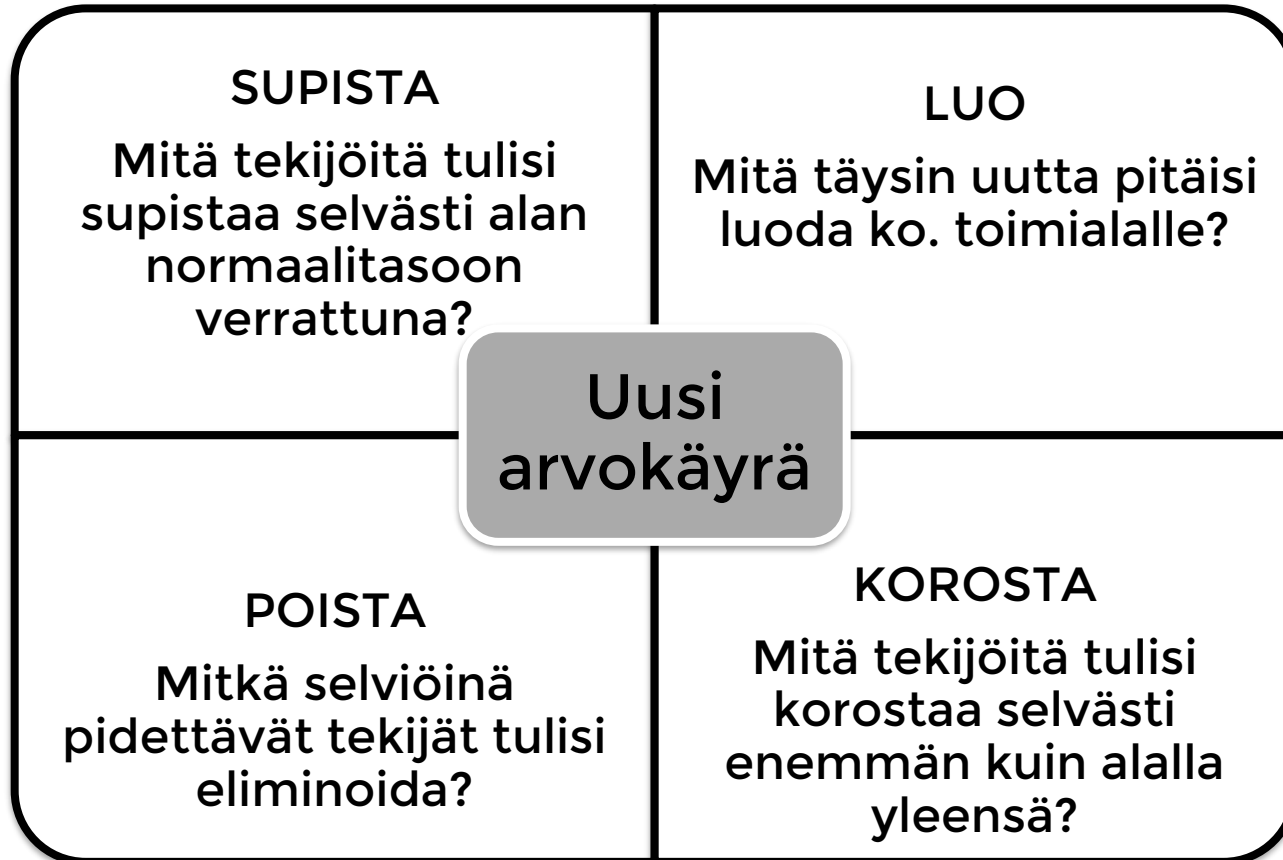
Mitä ongelmaa olemme ratkaisemassa?

Tehdään koulun lounastunnista päivän elämyksellisin kokemus!

Miten kehitetään kouluruokailua?

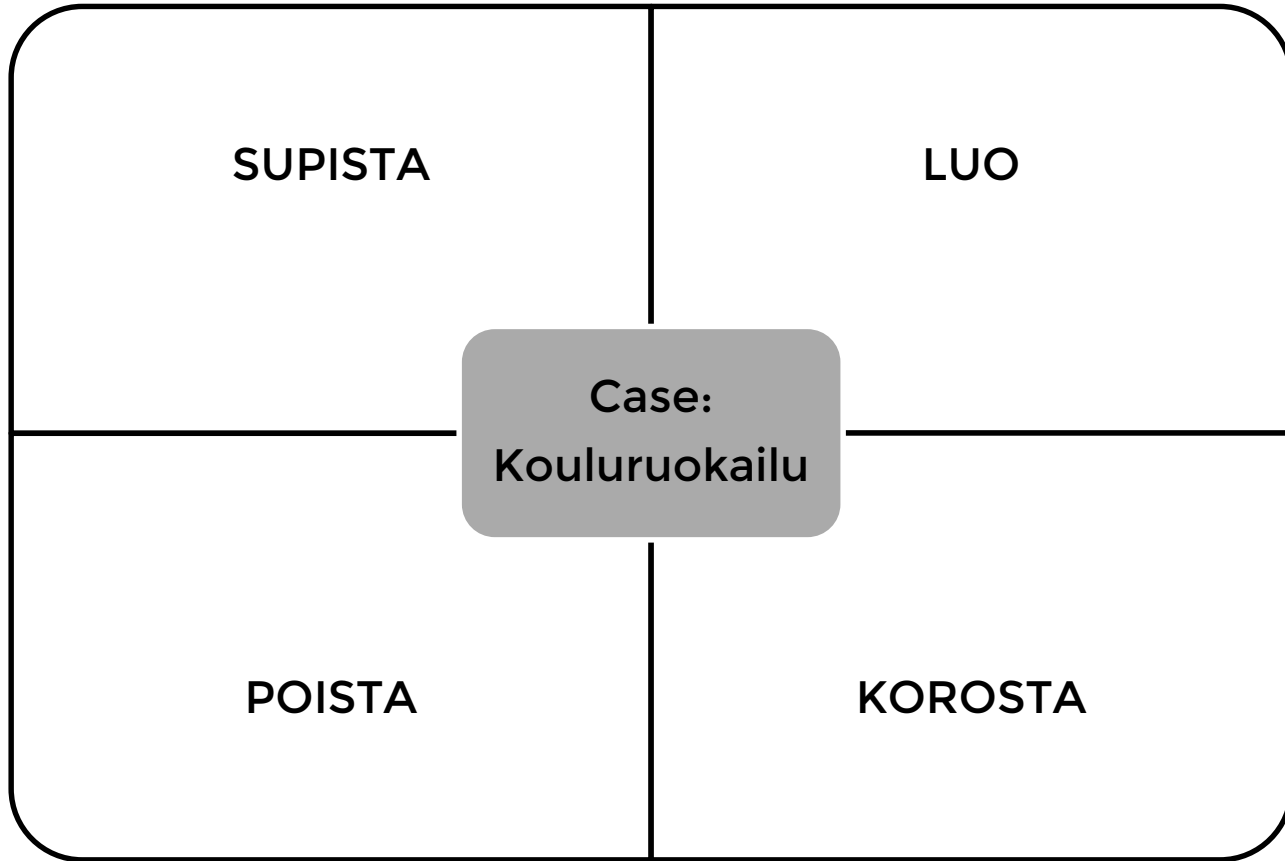

Sinisen meren strategian 4 peruskysymystä

Alkuperä
Chan & Mauborgne, 2007

Lähde: Vuorinen 2013, 99.

3. Ideointi

- Herätetään keksijän aivot.
- Tärkeintä on ideoiden määrä sekä hyvä, kannustava ja avoin ilmapiiri.

4. Luonnostellaan

- Luonnostellaan ideoita jalostaen ja yhdistellen.
- Tärkeintä on ymmärrettävyys, ei työn jälki. Ideat saavat muodon.

5. Prototyyppi

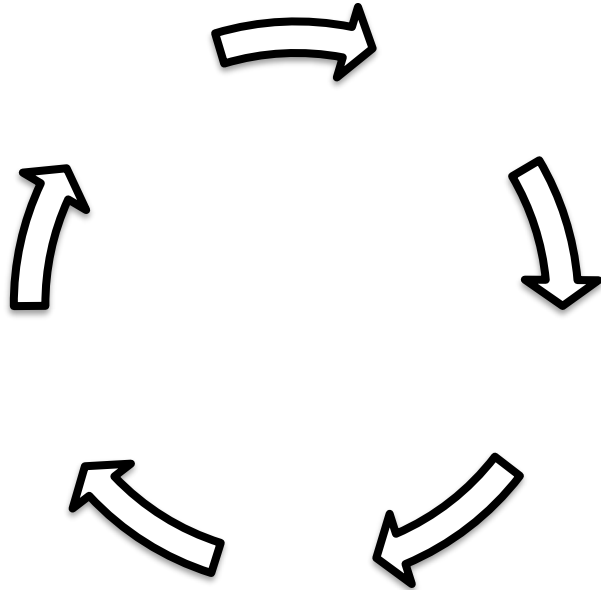
- Selvitetään, miten suunnitelma toimii käytännössä.
- Rakennetaan testirata uudelle toiminnalle.
- Keksitään, miten testata helposti ja nopeasti.

6. Testaus

- Kutsutaan kaikki käyttäjät mukaan.
- Kokeillaan yhdessä, miten palvelu toimii.
- Ratkaisu on jo lähellä.

7. Jatkokehittäely

- Hyödynnetään havainnot ja palautteet.
- Vielä on monenlaisia mahdollisuuksia kehittää eteenpäin.
- Kohti parempaa!

8. Lanseeraus

- On aika olla ylpeä aikaansaannoksista.
- Lanseeraus näyttelyn tai blogin avulla.
- Juhlan paikka – koko yhteisö mukaan!

- Katso case: ”Kouluruoka rokkaa!”, Vantaan Martinlaakson koulusta

https://muotoillutratkaisut.files.wordpress.com/2013/03/kouluruoka_rokkaa_manuaali-muotohiomo-2013.pdf

ELÄMYSKOLMIO

Lähde: Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus

Henkinen taso
MUUTOS

Emotionaalinen taso
ELÄMYS

Älyllinen taso
OPPIMINEN

Fyysinen taso
AISTIMINEN

Motivaation taso
KIINNOSTUMINEN

Biblo Tøyen, Kuva: Aatve

JUHA TUOLANIEMI

PALVELU- MUOTOILU

Varsinainen käsikirja
palvelumuotoiluun!

Olen mieluusti mukana
koulusi kehittämisessä
palvelumuotoilun
menetelmin.

**Älä epäröi
ottaa yhteyttä!**

Lähteet

- **Matka palvelumuotoiluun** – opas opettajalle. Opinkirjo. (2017)
<https://www.opinkirjo.fi/easydata/customers/opinkirjo/files/muotoilukasvatus/mokki/matkapalvelumuotoiluun.pdf>
- **Passi & Ripatti.** Työkalupakki. <http://passiripatti.fi/>
- **Tuulaniemi, J.** (2011) Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum pro.
- **Vuorinen, T.** (2013) Strategiakirja. Helsinki: Talentum.